

Lühiülevaade Hiiumaa valla 2026. aasta eelarvest

Valla 2026. aasta eelarve koostamise lähtetingimused kehtestas vallavalitsus 19. augustil 2025 korraldusega nr 452, kus arvesse võeti järgmiseid põhimõtteid:

- omatulude maht planeerida vähemalt 2025. tasemel;
- majandamiskulud planeerida kuni 2025. a tasemel; suurenemist põhjendada;
- põhitegevuse tulem peab olema vähemalt 13%.

Arengukava määrab kohaliku omavalitsuse prioriteetsed tegevussuunad ja eelarvestrateegia finantsprojektsiooni. 2026. aasta eelarve koostamisel on aluseks 18.09.2025 vastu võetud uuendatud arengukava ja eelarvestrateegia.

2026. aasta kolm põhilist prioriteeti:

- Eelarve tasakaalu hoidmine: eesmärgiks on finantsstabiilsus ja vastutustundlik eelarvepoliitika.
- Regionaalpoliitika, mille raames kõigi piirkondadega arvestatakse, samas jätkub ühtse Hiiumaa kujundamine.
- Väärtustada hariduse, kultuuri, raamatukogude, noorsootööspetsialistide tööd läbi palgataseme.

Arendusobjektidest on töös:

- Üürimaja ehitamine;
- Käina kaugküttevõrgu renoveerimine, uue katlamaja rajamine;
- Tuleornide renoveerimine;
- Palade lasteaia lisarühma ehitus;
- Kärkla lasteaia uus hoone;
- Kärkla kultuurikeskus;
- Kergliiklusteede võrgustiku arendamine;
- Terviseradade arendamine;
- Pargi 3 Teenusmaja ehitus;
- Sõru sadama külastuskeskkond.

2026. aasta eelarve kogumaht on 36,2 miljonit eurot:

- põhitegevuse tulud 25,4 miljonit eurot;
- investeerimistegevuse tulud 4,2 miljonit eurot;
- investeerimislaen 6,6 miljonit eurot;

Koondelarve eurodes:

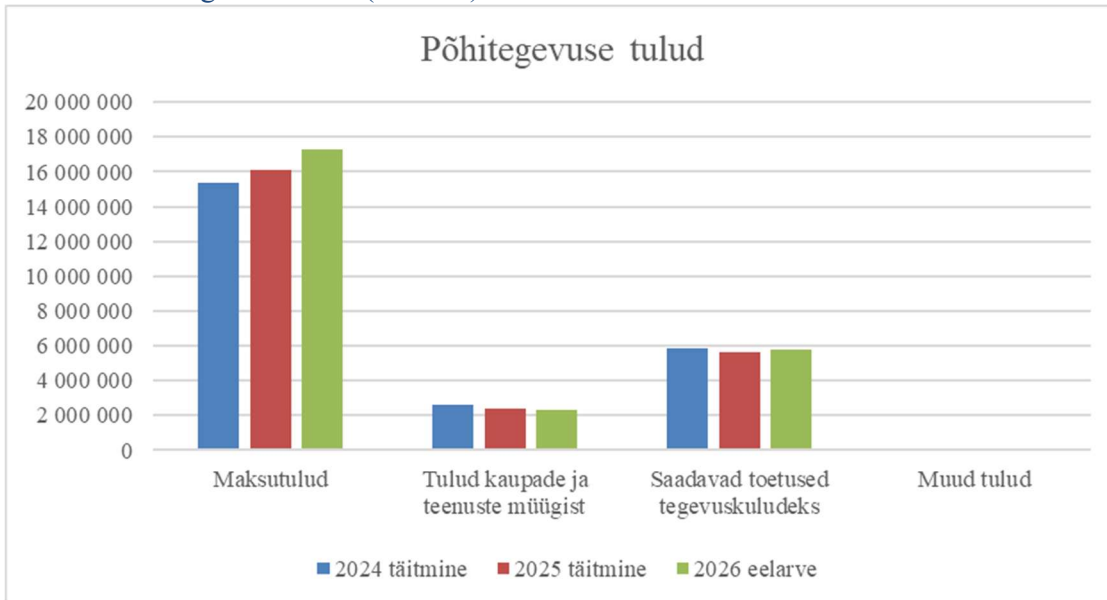
	Eelarve 2026
Põhitegevuse tulud	25 438 240
30 Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	17 243 850
32 Kaupade ja teenuste müük	2 317 008
35 Saadud toetused	5 807 382
38 Muud tulud	70 000
Põhitegevuse kulud	22 819 290
41 Sotsiaaltoetused	1 550 795
45 Muud toetused	1 443 689
50 Tööjõukulud	13 181 467
55 Majandamiskulud	6 532 222
60 Muud tegevuskulud	111 117
Investeeringustegevuse kulud	10 518 668
15 Põhivara soetus	9 649 530
45 Antavad toetused põhivara soetuseks	334 088
65 Finantskulud	535 050
Investeeringustegevuse tulud	4 241 292
35 Saadud toetused põhivara soetuseks	4 226 492
38 Muud tulud	4 800
65 Finantstulud	10 000
Finantseeringustegevus	4 071 959
208 Laenu võtmine (+)	6 600 000
208 Kohustuste tasumine (-)	-2 528 041
Likviidsete varade muutus	413 533
10 Käibevara	413 533
Nõuete ja kohustiste saldo muutus	0

Põhitegevuse tulud¹

2026. aasta eelarves on planeeritud tulud 25,4 miljonit eurot. See on 1,3 miljonit eurot suurem kui 2025. aasta tegelik tulu.

- Maksutulud moodustavad 67,8% eelarve tuludest ehk 17,2 miljonit eurot, mis tähendab 7% kasvu võrreldes 2025. aasta täitmisega;
- Kaupade ja teenuste müügist laekub 2,3 miljonit eurot, mis moodustab 9,1% (-2%);
- Saadud toetused katavad 22,8% eelarve tuludest, ulatudes 5,8 miljoni euroni (1,0%);
- Muud tulud moodustavad 0,3% eelarvest, kokku 0,07 milj eurot.

Joonis 1. Põhitegevuse tulud (eurodes)

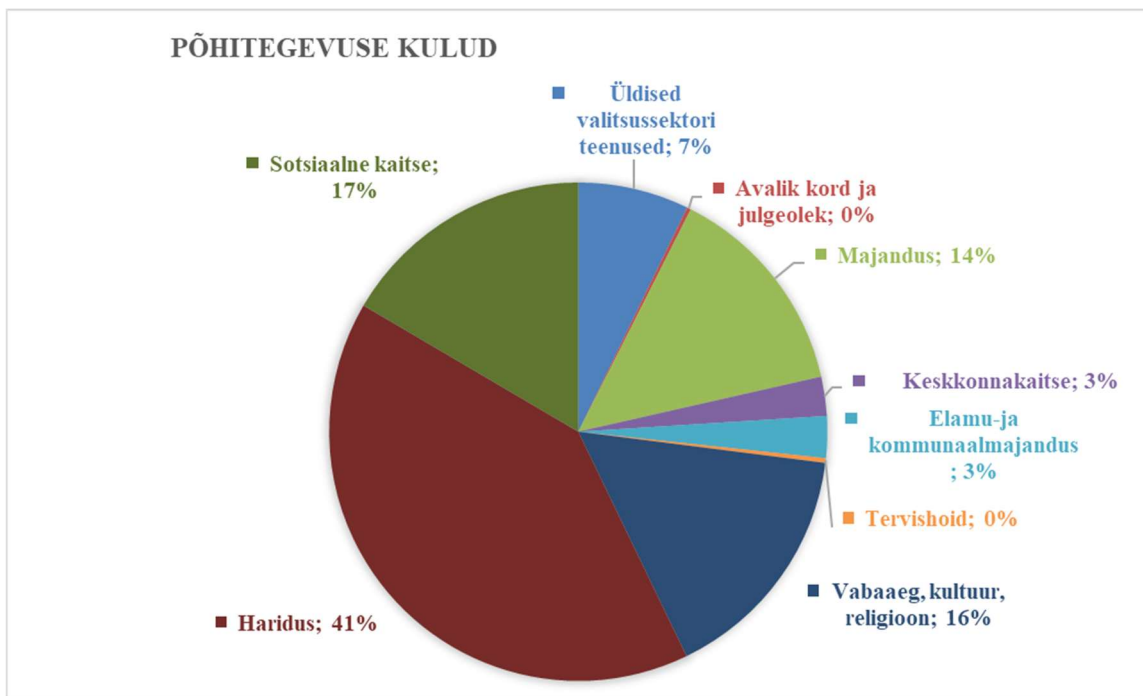
¹ maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused, muud tegevustulud

Põhitegevuse kulud²

2026. aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kulud 22,8 miljonit eurot. See on 1,8 miljonit eurot rohkem kui 2025. aasta tegelikud kulud (+8,6%).

Põhitegevuse kuludeks on toetused, personalikulud, majanduskulud ning muud kulud jaotatuna üheksa erineva valdkonna vahel.

Joonis 2. Põhitegevuse kulud tegevusvaldkondade lõikes 2026. aastal (% eelarve kuludes)

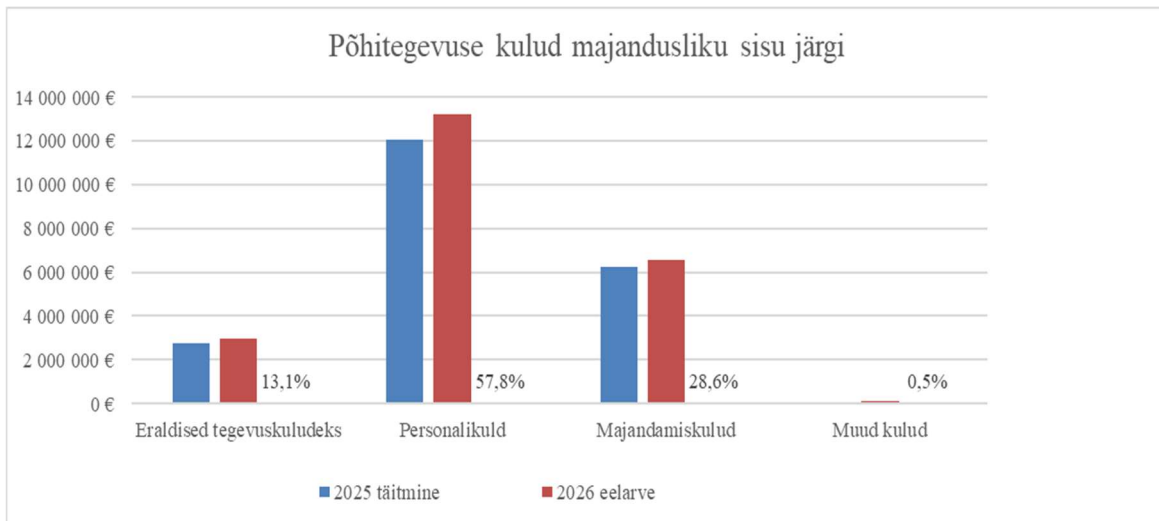

- Haridus moodustab põhitegevuse kuludest 41% ehk 9,3 miljonit;
- Sotsiaalne kaitse moodustab 16% ehk 3,8 miljonit eurot;
- Vaba aeg, kultuur ja religioon moodustab 16% ehk 3,6 miljonit eurot;
- Majandus moodustab 14% ehk 3,2 miljonit eurot;
- Valitsemine moodustab 7% ehk 1,6 miljonit eurot, kus kajastub ka reservfond ning omaosaluse fond.
- Elamu- ja kommunaalmajandus moodustab 3% ehk 0,6 miljonit eurot.
- Ülejäänud põhitegevuse kuludest moodustavad avalik kord ja julgeolek, keskkonnakaitse ja tervishoiu tegevusvaldkonnad kokku 3% 0,7 miljonit eurot.

² antavad toetused, muud tegevuskulud

Majandamis- ja personalikulud moodustavad tervikuna 86,5% eelarve kogukuludest ehk 18,6 miljonit eurot, kasvades võrreldes 2025. aastaga 7,6%. Sellest personalikulud hõlmavad 65% (12,2 miljonit eurot) ning majanduskulud 35% (6,4 miljonit eurot). Antavad toetused moodustavad 13,5% eelarvest ehk 2,9 miljonit eurot.

Joonis 3. Põhitegevuse kulud majandusliku sisu järgi (% eelarve kuludes)

Investeeringustegevus

2026. aasta eelarves on planeeritud investeeringukulud 10,52 miljonit eurot.

Investeeringud koosnevad:

- Põhivara soetusest, mis moodustab 9,65 miljonit eurot.

Arendusobjektidest on töös:

- Pargi 3 hooldekodu II etapp;
- Kärkla uus lasteaed;
- Palade lasteaia ümberehitus ja kolmanda rühmaruumi ehitamine;
- Käina uus keskkatlamaja ja trassid;
- Elamumajanduse arendamine;
- Paluküla terviseradade arendamine;
- Väikeinvesteeringud;
- Teed ja tänavad;
- Kõrgessaare tuleornid;
- Nuutri tänava kergliiklustee;
- Naistlaiu sadama veevarustus ja õueala arendamine;
- Vabadussõja mälestusmärk.

- Põhivara soetuseks antav toetus 0,33 miljonit eurot: hajaasustuse programm, eluaseme kohandamine.
- Intressikuludest 0,54 miljonit eurot.

Finantsseis

- **Omafinantseerimisevõime**, ehk põhitegevuse tulude ja kulude vahe, on 2,62 miljonit eurot. Sellest kaetakse olemasolevad laenumaksud ja osaliselt intressikulud. Eesmärk on seda taset säilitada, et tagada investeeringuvõimekus.
- **Netovõlakoorumus** (kohustused miinus likviidsed varad) on 2026. aasta lõpuks ligikaudu 69% põhitegevuse tuludest, mis moodustab 18,1 miljonit eurot.
- **Likviidsete varade maht** kujuneb 2026. aasta lõpuks 1,7 miljonit eurot.